

Afslag på at tilføre jord til råstofgrav på matr.nr. [...]

[A] har den 2. juni 1998 klaget til Miljøstyrelsen over, at Århus Amt den 27. april 1998 gav Århus Kommune dispensation til at tilføre ren jord til den tidligere råstofgrav på matr.nr. [...]. Dispensationen blev samtidig påklaget af Kredsen af beboere mod Lokalplan 472. Den 16. april 2003 blev dispensationen endvidere påklaget af [B] ved advokat [...].

Århus Kommune har i sin ansøgning henvist til miljøbeskyttelseslovens § 20 a, stk. 2, nr. 3. Amtet har i sin afgørelse alene henvist til miljøbeskyttelseslovens § 20 a, stk. 1. Selv om amtet ikke henviser udtrykkeligt hertil, må dispensationen på baggrund af sit indhold anses for at være meddelt i henhold til miljøbeskyttelseslovens § 20 a, stk. 2, nr. 3, (nu jordforureningslovens § 52, stk. 2, nr. 3).

Dispensationen udløb den 31. december 1998, men blev forlænget af Århus Amt den 5. januar 1999. Afgørelsen om at forlænge dispensationen er ikke påklaget til Miljøstyrelsen. Amtet har den 12. februar 2001 oplyst, at tilførslen af jord blev afsluttet i foråret 1999. Den 20. december 2002 har amtet oplyst, at minicrossbanen forventes indviet den 1. maj 2003.

1. Miljøstyrelsens afgørelse

Miljøstyrelsen sendte den 6. marts 2003 et udkast til afgørelse til høring hos amtet, kommunen, [A], Kredsen af beboere mod Lokalplan 472 samt hos [B]. Udkastet gik ud på at ophæve amtets dispensation som følge af manglende lovhjemmel. Interessenterne har efterfølgende haft lejlighed til i flere omgange at kommentere hinandens høringssvar. Interessenternes bemærkninger er indgået i Miljøstyrelsens afsluttende behandling af klagesagen.

Miljøstyrelsen afviser klagen fra Kredsen af beboere mod Lokalplan 472 som følge af manglende klageberettigelse.

Klagen fra advokat [...] på vegne af [B] afvises som følge af overskreden klagefrist.

Amtets afgørelse om dispensation behandles altså alene som følge af klagen fra [A]. Da [B] har et vandindvindingsanlæg på deres ejendom, [...], som er placeret i umiddelbar nærhed af råstofgraven, vurderer Miljøstyrelsen, at de har en individuel væsentlig interesse i sagens

udfald. De anses derfor som værende parter i sagen. Advokat [...]s bemærkninger på vegne af [B] indgår derfor i sagen. Da amtets dispensation blev offentliggjort den 20. maj 1999, er klagen fra [A] modtaget inden for klagefristen.

Miljøstyrelsen foretog den 10. maj 2006 en anmeldt besigtigelse af den tidligere råstofgrav.

Miljøstyrelsen har vurderet sagen ud fra de tilvejebragte oplysninger om sagens baggrund og om de konkrete geologiske og hydrogeologiske forhold. Det er herefter Miljøstyrelsens vurdering, at der ikke er hjemmel i miljøbeskyttelseslovens § 20 a, stk. 2, nr. 3, (nu jordforureningslovens § 52, stk. 2, nr. 3,) til at imødekomme kommunens ansøgning.

Miljøstyrelsen ophæver derfor Århus Amts dispensation til at tilføre jord til arealet.

2. Baggrund for sagen

Efterbehandlingen af råstofgraven på matr.nr.[...] blev efter det oplyste afsluttet i 1995. Ejendommen ejes af Århus Kommune og er omfattet af Århus Kommunes tillæg nr. 56 til kommuneplan 1988-96 og lokalplan nr. 472, der har til formål at muliggøre etablering af en minicrossbane på det omhandlede landzoneareal ved [...]. Lokalplan og kommuneplantillæg er vedtaget af Århus Byråd den 17. juni 1992.

Jordbrugskommissionen for Århus Amt har forud for lokalplanens vedtagelse givet tilladelse til at ophæve landbrugspligten i forbindelse med udstykning og etablering af minicrossbanen. Den 20. marts 1998 forlængede Jordbrugskommissionen fristen for at tage ejendommen i anvendelse som minicrossbane indtil den 1. april 2001.

Århus Kommunes Fritids- og Kulturforvaltning søgte den 7. april 1998 om dispensation i henhold til miljøbeskyttelseslovens § 20 a, stk. 2, nr. 3, til at tilføre ren jord til den tidligere råstofgrav på ejendommen for at færdiggøre en opfyldning i overensstemmelse med lokalplanen.

Kommunen oplyste i ansøgningen, at der var behov for at tilføre ca. 50.000 m³ jord til at etablere banen og støjvolde omkring den. Heraf var der på ansøgningstidspunktet allerede tilført ca. 20.000 m³. Der var tale om jord fra byggeaktiviteter i nye lokalplanområder i kommunen, hvor der var dokumentation for, at jorden var ren.

Den 23. april 1998 redegjorde Århus Kommune yderligere for baggrunden for ansøgningen om dispensation. Kommunen bemærkede blandt andet, at amtet den 21. januar 1997 havde oplyst, at der fortsat kunne køres overskudsjord til området, og at der senere kunne indsendes en fornyet ansøgning om miljøgodkendelse af minicrossbanen.

Kommunen beklagede herefter i brevet, at forvaltningen ikke havde været opmærksom på ændringen af miljøbeskyttelsesloven pr. 1. januar 1998, hvorefter det er forbudt at tilføre jord til råstofgrave. Kommunen oplyste endvidere, at der var truffet aftale med en entreprenør om deponering af 13.000 m³ jord, som desværre allerede var igangsat. Kommunen bemærkede

herefter følgende: "Med henblik på at undgå at det uheldige tidsforløb i denne sag skal medføre alvorlige økonomiske konsekvenser for ovennævnte entreprenør, og for at hindre et eventuelt sagsanlæg mod Århus Kommune, skal man herfra anmode om dispensation i henhold til dispensationsmulighederne i Miljøbeskyttelsesloven, § 20 a."

Med henvisning til at der var betydelige økonomiske interesser i sagen, anmodede kommunen om den hurtigst tænkelige behandling af dispensationsansøgningen.

Kommunen vedlagde som bilag jordbrugskommissionens afgørelse af 20. marts 1998 om at forlænge fristen for at tage ejendommen i anvendelse som minicrossbane indtil den 1. april 2001. Det fremgår af denne afgørelse, at kommunen i sin ansøgning til jordbrugskommissionen havde oplyst, at arbejdet med at anlægge minicrossbanen for længst var påbegyndt, idet støjvoldene om banen var ved at blive etableret. Videre var det oplyst, at denne del af anlægsarbejdet omfatter tilkørsel af ca. 50.000 m³ råjord, som tilvejebringes ved, at overskudsjord fra diverse anlægsarbejder i den sydlige del af kommunen uden betaling køres til stedet. Der var p.t. tilført ca. 20.000 m³ råjord, og det forventedes, at den nødvendige mængde råjord ville være tilført om ca. 2 år.

Århus Amt gav herefter den 27. april 1998 dispensation til at tilføre ren jord til den tidligere råstofgrav. Dispensationen blev meddelt på en række nærmere angivne vilkår om blandt andet kontrol af jorden. Afgørelsen blev offentliggjort den 20. maj 1998 med klagefrist til den 17. juni 1998.

Dispensationen blev den 2. juni 1998 påklaget til Miljøstyrelsen af [A], der er nabo til ejendommen. Klagen begrundedes med, at der på ejendommen er en privat boring, som forsyner flere husstande med drikkevand.

Dispensationen blev samtidig påklaget til Miljøstyrelsen af fire repræsentanter for Kredsen af beboere mod Lokalplan 472. Kredsen tæller 21 husstande umiddelbart omkring lokalplanens område.

Miljøstyrelsen orienterede den 9. juli 1998 de fire repræsentanter for Kredsen af beboere mod Lokalplan 472 om, at klagen på det foreliggende grundlag måtte anses for at angå etableringen af en minicrossbane, hvilket ikke er omfattet af adgangen til at klage til Miljøstyrelsen over amtets afgørelse om at tilføre jord til råstofgraven. Miljøstyrelsen bad derfor klagerne om at oplyse, om de har interesser, der varetages af miljøbeskyttelseslovens § 20 a, f.eks. om de har egen vandforsyning. Anmodningen er ikke blevet besvaret.

Den 5. januar 1999 forlængede Århus Amt dispensationen til at tilføre jord til den tidligere råstofgrav, indtil minicrossbanen måtte være etableret; dog senest den 31. december 2003. Amtet bemærkede i sin afgørelse, at dispensationen herefter ville kunne tages op til genbehandling efter fornyet ansøgning. Miljøstyrelsen har ikke modtaget klager over amtets afgørelse om at forlænge dispensationen.

Den 26. januar 2000 gav Århus Amt en ny miljøgodkendelse af minicrossbanen. Det fremgår heraf, at anlægget opbygges, således at afstanden til grundvandsmagasinet, hvor den er mindst, er ca. 2 meter.

Århus Amt har i øvrigt den 12. februar 2001 oplyst, at den forlængede dispensation ikke har været udnyttet siden foråret 1999. Amtet har den 20. december 2002 viderebragt oplysninger fra Århus Kommune om, at kommunen er i gang med at etablere minicrossbanen, for at den kan indvies den 1. maj 2003.

Den 16. april 2003 blev dispensationen endvidere påklaget af [B] ved advokat [...].

Miljøstyrelsen orienterede den 24. april 2003 advokat [...] om, at [B] som ejere af ejendommen [...] med egen drikkevandsindvinding anses som værende parter i sagen, men at de ikke kan indtræde som egentlige klager i sagen, idet der ikke rettidigt er indkommet en klage fra dem.

3. [A]

[A] har i klagen peget på følgende:

- Ejendommen har en privat boring, som forsyner flere husstande med drikkevand.
- Forsyningen til [...] stoppede i maj 2001. Forsyningen til [...] stoppede i november 2002.
- Standsningen skyldtes frygt for forurening af grundvandet fra det omhandlede areal.
- De geologiske forhold i området, hvor vandspejlet flere steder er 3 meter under terræn og med en strømningsretning syd/sydpøst, placerer boringen på klagers ejendom i højrisikozonen for en forurening, som skyldes tilførsel af uren jord til den tidligere råstofgrav.
- Følgen vil være en ødelagt drikkevandsboring, forgiftning af dyr og beboere på ejendommen og en økonomisk byrde i forbindelse med tilkobling til alternativt drikkevand.
- Imødekommes dispensationen, kræver klager en stillingtagen til, om man er villig til at bære et etisk og økonomisk ansvar, hvis uheldet er ude.

I brev af 23. juli 2003 har [A] fremsendt dokumentation for tilladelse til vandindvinding. Af denne fremgår det, at tilladelsen udløber i 2013.

4. Kredsen af beboere mod Lokalplan 472

De fire repræsentanter for Kredsen af beboere mod Lokalplan 472 har udtalt sig imod banens etablering og har peget på, at tilførsel af jord indebærer støv- og støjgener.

5. [B], ved advokat [...]

Advokat [...] har navnlig anført følgende:

- Hans klienter har et vandindvindingsanlæg, som er placeret i umiddelbar nærhed af råstofgraven og derfor er i nærliggende risiko for at blive forurennet.
- Der er en vis sandsynlighed for, at strømforholdene netop går i retning af vandindvindingen på [...].

- Før kommunen begyndte udgravning og tilførsel af jord, var der en relativt massiv sødannelse i området, hvilket ikke er tilfældet længere. Der sker således en uhindret ned-sivning af regnvand til grundvandet i området.
- I forbindelse med etableringen af banen er der gravet 2 meter ned i den reetablerede grusgrav.
- Der foreligger ikke dokumentation for, at tilførslen af jorden kunne ske helt uden forureningsrisiko, og amtets dispensation har alene vilkår om kontrol ved syn og lugt.
- Der er ikke tale om tilførsel af uforurenede råstoffer, som stammer direkte fra en grusgrav, hvilket er det som undtagelsen i lovforslaget handler om.
- Der er ikke fremlagt dokumentation for, at den tilførte jord er uforurennet.
- I den deponerede jord er der rester af asfalt, byggematerialer m.v., jf. medsendte fotos.
- Der foreligger ikke dokumentation for, at den tilførte jord skulle være leret.
- Såfremt det ikke er muligt at udsondre den jord, som er tilført råstofgraven efter indførslen af forbudet, må kommunen være forpligtet til at fjerne samtlige tilførte jordmængder.

6. Århus Amt

Amtet har i sin dispensation af 27. april 1998 anført, at tilførsel af jord til råstofgrave er forbudt efter den 1. januar 1998, idet amtsrådet dog kan meddele dispensation under nærmere angivne forudsætninger, blandt andet hvis der ikke er risiko for forurening af vandindvindingsanlæg eller af grundvand, der forventes at indgå i den fremtidige drikkevandsforsyning, og andre tilsvarende miljømæssige hensyn ikke taler imod. Amtet har herefter givet dispensation til at tilføre ren jord til den tidligere råstofgrav i henhold til miljøbeskyttelseslovens § 20 a, stk. 1.

Amtet har i afgørelsen givet følgende oplysninger om baggrunden for afgørelsen:

- I området umiddelbart omkring graveområdet ligger 6-8 ejendomme med formodet egen vandforsyning. Ellers ingen nuværende eller fremtidige almene grundvandsinteresser.
- Ejendommen ligger uden for regionplanens områder med særlige drikkevandsinteresser.
- Strømningsretningen er sandsynligvis sydøstlig. Grundvandsspejlet er i et sandmagasin ca. 5 meter under terræn.
- Jordlagene består øverst af mere end 15 meter smeltevandssand, som antages at fortsætte ned til 30-35 meters dybde. Stedvis optræder tynde lag af moræneler. Under smeltevandssandet findes tertiært ler.
- Området er i lokalplan 472 udlagt til en minicrossbane.

Amtet har i øvrigt i sin afgørelse gjort opmærksom på, at den tidligere miljøgodkendelse til at etablere minicrossbane i den tidligere grusgrav er udløbet, og at kommunen på ny må søge om en miljøgodkendelse af banen.

Den 16. juni 1998 har amtet bemærket følgende i anledning af de indkomne klager:

- Den tidligere grusgrav er i lokalplanen udlagt til minicrossbane, og banen har endvidere været godkendt efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 5.

- Der må kun tilføres ren jord. På baggrund af klagerne besigtiger amtet området snarest.
- Da de miljømæssige forhold er afvejet både ved gravetilladelsen og kap. 5 godkendelsen, finder amtet ikke grundlag for at modvirke minicrossbanen ved at forhindre tilførsel af den mængde ren jord, som amtet vurderer, er en forudsætning for banens etablering.
- Området er uden for regionplanens områder med særlige drikkevandsinteresser.
- Amtet fastholder den truffe afgørelse om dispensation til at tilføre jord til grusgraven.

Amtet har den 22. juni 1998 oplyst, at arealet besigtigedes den 10. juni 1998, hvor der ikke ved syn og lugt blev fundet tegn på forurening. Jordfyldet indeholdt heller ikke synligt affald.

Miljøstyrelsen har den 25. september 2002 til brug for sagens afgørelse bedt amtet om nærmere oplysninger om beliggenheden af de omkringliggende private indvindingsboringer.

Amtet har den 20. december 2002 fremsendt kortmateriale, der viser følgende:

- Der er 6 private drikkevandsboringer/-brønde samt 3 indvindingsboringer/-brønde til gartneri inden for ca. 1 km's afstand. De nærmeste drikkevandsindvindinger er klagerens ([...]), der ligger ca. 300 meter sydøst for grusgraven i en ukendt dybde, og [...], ca. 250 meter øst for grusgraven i en dybde af 9,65 meter.
- Boreprofiler fra 4 omkringliggende boringer, hvoraf 2 er foretaget i eller tæt på grusgravens område i forbindelse med undersøgelse af råstofforekomsten, og 2 ligger i ca. 700 meters afstand i sydøstlig retning. Boreprofiler for de 2 førstnævnte boringer, henholdsvis 12 og 16 meter dybe, viser sandede sedimenter med mindre indslag af ler. De 2 sidstnævnte boreprofiler viser ler til fuld dybde (henholdsvis 20 og 30 meter). Den ene er dog ført igennem bunden af en eksisterende brønd på 6,5 meters dybde, hvorfor der ikke ligger beskrivelse af den øverste del af profilet.
- Grundvandsspejlet findes i et sandmagasin 5 meter under terræn, jf. amtets afgørelse.

Amtet har den 5. maj 2003 yderligere bemærket følgende:

- Klagerens boring anvendes ikke længere til husholdningsforsyning.
- Den jord, der er tilkørt, har haft en sammensætning, der snarere har sikret end forringet mulighederne for indvinding af grundvand. Med de dominerende tilførsler af lerjord til arealet er beskyttelsen af grundvandet således faktisk blevet forbedret, jf. jordartskort.
- Den omhandlede jord udgør kun en mindre del af den faktisk og fuldt lovligt tilkørte jord.
- Det vil ikke være muligt at identificere den omhandlede mængde jord.
- Omkring de almene og private vandværker, der normalt oppumper betydeligt mere grundvand end enkeltindvinderne, anvender Århus Amt en sikkerhedszone på 300 meter.
- På baggrund af Århus Amts data om grundvanddannelse i området ligger disse værdier på minimum 50-75 mm/år. Såfremt der regnes konservativt med de 50 mm/år og en husstandsindvinding på 200 m³/år, vil dette betyde, at indvindingen fra husstanden påvirker et område, der har en radius på 36 meter. Regnes med en indvinding på 500 m³/år vil indvindingsradius være 56 meter. Den nærmeste ejendoms indvinding ligger ca. 250 meter fra grusgravens allernærmeste punkt.

- Amtet er klar over, at en vis hældning på grundvandsspejlet vil medføre, at man vil kunne komme nærmere på grusgraven, men dog ikke noget der ligner de 250 meter.
- Regnes der modsat med afstandsværdien, vil der kunne indvindes 9.000 m³/år, før man når op på en radius på 239 meter (altså stadig mindre end 250 meter).

Århus Amt har i øvrigt - som kommentar til det af Miljøstyrelsen den 6. marts 2003 varslede udkast til afgørelse - taget afstand fra det synspunkt, at amtet ved sin tidligere behandling af sagen udelukkende skulle have truffet afgørelse i henhold til § 20 a stk. 2, nr. 3. Amtet kommenterer ikke dette yderligere, men finder det besynderligt, at Miljøstyrelsen kommer frem til en bestemmelse, der ikke kan danne grundlag for en dispensation. Med henvisning til de hydrologiske forhold har amtet fastholdt, at der er hjemmel i stk. 2, nr. 3, til at give den ansøgte dispensation.

7. Århus Kommune ved advokat [...]

Kommunen har som modtager af amtets dispensation til at tilføre jord til arealet anfægtet en række punkter i sagen. For det første anfægtes [A]s klageberettigelse:

- [...]s interesse i afgørelsen er ikke væsentlig, idet tilførsel af ren jord til det omhandlede område ikke vil kunne påvirke vandindvindingen på ejendommen.
- Det gælder særligt, idet det efterfølgende forløb har vist, at de tilførte jordmaterialer efter amtets vurdering beskytter vandressourcen bedre, end tilfældet var før tilførslen.
- Interessen skal vurderes i forhold til amtets afgørelse om at tilføre ca. 16.500 m³ ren jord oven på store mængder allerede tilført jord, som kommunen ikke har noget at gøre med.
- Såfremt vandindvindingen kunne have begrundet en klageberettigelse, er den interesse ikke længere til stede al den stund, der faktisk ikke pågår indvinding af vand eller retligt er adgang til at indvinde vand fra klagerens ejendom.

For det andet har kommunen anfægtet, at jordtilførslen overhovedet kræver en dispensation:

- Tilførslen af de 16.500 m³ jord, der knytter sig til den påklagede dispensation, er blevet anvendt til etablering af støjvolde. Dette er et bygge-/anlægsarbejde, hvilket understøttes af den definition, der nu findes i restproduktbekendtgørelsens § 2, nr. 4.
- En bygge-/anlægssituation er markant anderledes end de situationer, der danner baggrund for forbudet mod tilførsel af jord til råstofgrave, og derfor er det også tilføjet i lovforslagets bemærkninger, at tilførsel af uforurenede råstoffer til brug ved bygge-/anlægsarbejder ikke er omfattet af forbudet. Råstoffer er i dette tilfælde råjord fra arealer, der byggemodnes. Kommunen har i den forbindelse anført, at der med ordet "råstoffer" i lovbemærkningerne ikke er tilsigtet en forståelse, hvorefter der skal være tale om materialer indvundet i overensstemmelse med råstoflovens system.
- Det virker uantageligt, om forbudet mod at tilføre jord til råstofgrave skulle indebære, at allerede igangsatte bygge-/anlægsarbejder ikke lovligt kunne afsluttes.
- Sigtet med loven har været at forbyde opfyldninger af gravehuller. En afsluttet og efterbehandlet grusgrav er i den forbindelse slet ikke at betragte som en tidligere råstofgrav.

For det tredje har kommunen anfægtet, at den ansøgte jordtilførsel udgør en risiko for at forurene vandindvindingsanlæg eller drikkevandsegnet grundvand i området, som omhandlet i miljøbeskyttelseslovens § 20 a, stk. 2, nr. 3 (nu jordforureningslovens § 52, stk. 2, nr. 3):

- Der henvises i det væsentligste til amtets redegørelse til Miljøstyrelsen den 5. maj 2003. Amtets grundige, supplerende undersøgelser og dokumentation viser således, at der ikke er nogen risiko. Tværtimod medfører placeringen af den omhandlede mængde ren jord på 16.500 m³ - som det er tilfældet med den øvrige rene jord, kommunen har tilført - at vandressourcen i området er bedre beskyttet, end hvis jorden ikke var blevet tilført.

Kommunen har i øvrigt den 7. maj 2003, taget til efterretning, at Miljøstyrelsen i den varslede afgørelse af 6. marts 2003 anførte, at Miljøstyrelsen ikke har til hensigt, at forholde sig til § 20 a, stk. 2, nr. 2, henset til at amtets afgørelse ifølge Miljøstyrelsen alene har baseret sig på nr. 3.

Endelig har kommunen bemærket, at en håndhævelse af et dispensationskrav rent praktisk ikke vil kunne lade sig gøre, da det ikke vil være muligt at identificere, hvor jorden, tilført henholdsvis før og efter kravet om dispensation trådte i kraft, er placeret.

8. Supplerende oplysninger fra Århus Amt og Århus Kommunes advokat

Efter en samlet afsluttende gennemgang af den ganske omfattende skriftveksling, der har været mellem Miljøstyrelsen og sagens interessenter, siden Miljøstyrelsen den 6. marts 2003 varslede et udkast til afgørelse, har Miljøstyrelsen den 28. februar 2006 til brug for sagens afgørelse bedt amtet om nærmere oplysninger om følgende:

- Grusgravens afgrænsning (udgravningens placering) i forhold til matrikelgrænsen.
- Om støjvoldene reelt er placeret som angivet i lokalplanen. I modsat fald ønskes en plan, som viser den faktuelle udformning af voldanlægget.
- Om muligt sandsynliggøres, eventuelt på baggrund af oplysninger fra entreprenøren, hvilke dele af voldanlægget jorden, som blev tilført i henholdsvis den første og den anden dispensationsperiode, blev indbygget i.
- Beskrivelse og indtegnning af regnvandsbassiner og grøfter på arealet, herunder hvilke dele af pladsen/anlægget regnevandet afledes fra, og hvor regnvandet udledes.

Århus Amt har herefter den 28. marts 2006 fremsendt et deklarationsrids, som viser den oprindelige matr.nr. [...], der i dag består af en vestlig matr.nr. [...] (hvor minicrossbanen er beliggende) og en østlig matrikel, der fortsat hedder [...]. Så vidt amtet er orienteret, har der været gravet på hele den oprindelige matr.nr. [...], altså inden for den stiplede linje. Vedrørende Miljøstyrelsens øvrige spørgsmål henviser amtet til sine tidligere udtalelser samt til kommunens udtalelse af 27. marts 2006.

Århus Kommunes advokat, [...], har den 27. marts 2006 fremsendt samme deklarationsrids samt nogle luftfotos og knyttet følgende kommentarer hertil:

- Kommunen har forstået på amtet, at der har været udvundet råstoffer inden for hele, eller den væsentligste del af det på deklarationsridset med stiplede linie afgrænsede område

benævnt "godkendt indvindingsområde". Sammenholdes dette med luftfotos, ses, at minicrossbanen udgør knap halvdelen af det areal, hvor der har været udvundet råstoffer.

- Kommunen har endvidere oplyst, at jordvoldene, som det fremgår af de fremsendte luftfotos, er etableret i overensstemmelse med lokalplanen. Det vil dog ikke være muligt at få klarlagt, hvilken del af jordvoldene der stammer fra jord tilført i de enkelte perioder.
- Desuden har kommunen oplyst, at alt overfladevand ledes til et regnvandsbassin og grøfter, hvorfor regnvandet nedsiver lokalt. Kommunen har vedlagt et rids, der viser anlægget, herunder jordvoldene og regnvandsbassinet i råstofgraven. Det fremgår heraf, at der er jordvolde med en højde på ca. 6-7 meter omkring minicrossbanen samt mindre jordvoldsanlæg på selve banen. Regnvandsbassinet ligger inden for foden af det omgivende jordvoldsanlæg.
- Med hensyn til hvorvidt den tilførte jord er leret og dermed yder en bedre beskyttelse, henholder kommunen sig til det af amtet anførte i brev af 5. maj 2003, hvorefter amtet fastslår, at stort set al den tilførte jord er leret.

9. Miljøstyrelsens bemærkninger

Tilførslen af jord til råstofgrave kan udgøre en risiko for forurening af grundvandet. Derfor vedtog Folketinget i 1997 et generelt forbud mod tilførsel af jord til råstofgrave og tidligere råstofgrave. Forbudet blev vedtaget som en ændring af miljøbeskyttelsesloven og er nu videreført i § 52 i lov om forurenede jord (jordforureningsloven), der trådte i kraft 1. januar 2000.

Forbudet omfatter både forurenede og uforurenede jord. Af bemærkningerne til ændringen af miljøbeskyttelsesloven i 1996-97 fremgår, at baggrunden for reguleringen blandt andet var, at selv deponering af ren jord i råstofgrave i hvert fald teoretisk set kan indebære risiko for forurening af vandforsyninger.

./ Lovforslaget, L 129, fremsat af miljø- og energiministeren den 18. december 1996 og betænkning af 14. maj 1997, vedlægges i kopi.

Klageberettigelse for Kredsen af beboere mod Lokalplan 472

Kredsen af beboere mod Lokalplan 472 har udtalt sig imod minicrossbanens etablering og har peget på, at tilførsel af jord indebærer støv- og støjgener. Den 9. juli 1998 orienterede Miljøstyrelsen de fire repræsentanter for beboerkredsen om, at klagen på det foreliggende grundlag måtte anses for at angå etableringen af en minicrossbane, hvilket ikke er omfattet af adgangen til at klage til Miljøstyrelsen over amtets afgørelse om at tilføre jord til råstofgraven. Miljøstyrelsen bad derfor klagerne om at oplyse, om de har interesser, der varetages af miljøbeskyttelseslovens § 20 a, f.eks. om de har egen vandforsyning. Anmodningen er ikke blevet besvaret.

Miljøstyrelsen vurderer derfor, at beboerkredsen mod lokalplanen ikke er berettiget til at påklage amtets afgørelse om at tilføre jord til råstofgraven. Der henvises i den forbindelse til miljøbeskyttelseslovens § 98, stk. 1, (nu jordforureningslovens § 82, stk. 1,) hvoraf følger, at

beboere kan klage, når de har en individuel væsentlig interesse i sagens udfald. Denne klage afvises derfor fra realitetsbehandling.

Klageberettigelse for [B]

[B], har den 16. april 2003 ved advokat [...] påklaget amtets afgørelse af 27. april 1998. Miljøstyrelsen anmodes i klagen om at inddrage det faktum, at [B] har et vandindvindingsanlæg, som er placeret i umiddelbar nærhed af den råstofgrav, som er tilført jord og derfor er i nærliggende risiko for at blive forurennet.

Miljøstyrelsen orienterede den 24. april 2003 advokat [...] om, at [B] som ejere af ejendommen [...] med egen drikkevandsindvinding anses som værende parter i sagen, men at de ikke kan indtræde som egentlige klagere i sagen, idet der ikke rettidigt er indkommet en klage fra dem.

Amtets afgørelse om dispensation er dateret den 27. april 1998. Da afgørelsen blev offentliggjort den 20. maj 1998, har afgørelsen kunnet påklages til og med den 17. juni 1998. Klagen fra [B] er modtaget den 16. april 2003 og er således kommet efter klagefristens udløb, jf. miljøbeskyttelseslovens § 93, stk. 1, (nu jordforureningslovens § 81, stk. 1). Miljøstyrelsen afviser derfor denne klage. Advokat [...]s bemærkninger på vegne af [B] er dog alligevel indgået i Miljøstyrelsens sagsbehandling, da Miljøstyrelsen vurderer, at beboerne på [...] i kraft af deres vandindvindingsanlæg i umiddelbar nærhed af råstofgraven har en individuel væsentlig interesse i sagens udfald.

Klageberettigelse for [A]

Århus Kommune og Århus Amt har anført, at [A]s vandboring ikke er aktiv. Det må imidlertid konstateres, at [A]s vandboring var aktiv på tidspunktet for kommunens ansøgning om dispensation, og da amtet gav dispensationen den 27. april 1998.

Kommunen har yderligere bemærket, at [A]s interesse i amtets afgørelse ikke er væsentlig, idet tilførsel af ren jord til det omhandlede område ikke vil kunne påvirke vandindvindingen på ejendommen. Hertil bemærker Miljøstyrelsen, at spørgsmålet om, hvorvidt den ansøgte jordtilførsel udgør en risiko for at forurene [A]s vandboring, skal vurderes, når der træffes en afgørelse i medfør af miljøbeskyttelseslovens § 20 a, stk. 2, nr. 3.

Landsretten har i forbindelse med en retssag fundet, at der var klageberettigelse i forhold til en dispensation til at tilføre jord til [...] Råstofgrav på Sjælland. Retten fandt på baggrund af de foreliggende oplysninger om grundvandets strømningsretning fra grusgraven, at klageren i [...] -sagen havde en individuel væsentlig interesse i sagens udfald.

Miljøstyrelsen finder på linje med denne dom, at væsentligheden af [A]s interesse i sagens udfald knytter sig til grundvandets strømningsretning. [A]s boring befinder sig sydøst for råstofgraven. Strømningsretningen er ikke fastlagt i det aktuelle område, men amtet har udtalt,

at den forventes at være sydøstlig. På denne baggrund konkluderer Miljøstyrelsen, at [A] har en individuel væsentlig interesse i sagens udfald.

Amtets afgørelse om dispensation er dateret den 27. april 1998. Da afgørelsen blev offentliggjort den 20. maj 1998, har afgørelsen kunnet påklages til og med den 17. juni 1998. [A]s klage er modtaget den 2. juni 1998 og er således kommet inden for klagefristen, jf. miljøbeskyttelseslovens § 93, stk. 1, (nu jordforureningslovens § 81, stk. 1).

Den ansøgte jordtilførsel omfattes af forbudet mod at tilføre jord til råstofgrave

Århus Kommune har anført, at etablering af støjvolde er et bygge-/anlægsarbejde, hvilket understøttes af den definition, der nu findes i bekendtgørelse nr. 655 af 27. juni 2000 om genanvendelse af restprodukter og jord til bygge- og anlægsarbejder, jf. bekendtgørelsens § 2, nr. 4. Miljøstyrelsen skal hertil blot bemærke, at det er fastlagt ved § 1, nr. 3, i denne bekendtgørelse, at bekendtgørelsen ikke omfatter jord og restprodukter, der tilføres råstofgrave og tidligere råstofgrave med henblik på genanvendelse.

Århus Kommune har endvidere anført, at tilførslen af de 16.500 m³ jord, der knytter sig til den påklagede dispensation, ikke er omfattet af forbudet i miljøbeskyttelseslovens § 20 a, stk. 1. Kommunen har i den forbindelse henvist til bemærkningerne til lovforslaget, s. 10, hvor det anføres, at tilførsel af uforurenede råstoffer til brug for et anlægsarbejde på ejendommen, eksempelvis anlæggelse af en grusvej, ikke vil være omfattet af forbudet. Dette gælder også her, hvor der er tale om råjord fra arealer, der byggemodnes. Kommunen har i den forbindelse anført, at der med ordet "råstoffer" i de citerede lovbemærkningerne ikke er tilsigtet en forståelse, hvorefter der skal være tale om materialer indvundet i overensstemmelse med råstoflovens system.

Hertil bemærker Miljøstyrelsen, at det ikke er lovens hensigt at undtage alle jordtilførsler i grusgrave, når blot der er tale om anvendelse af jord til bygge- og anlægsarbejde. En sådan forståelse af lovforslagets bemærkninger ville udhule lovens forbud mod at tilføre jord til råstofgrave, idet mange jordtilførsler til råstofgrave eller tidligere råstofgrave således ville falde uden for bestemmelsens område, og dispensationskravet ville på den måde kunne omgås. Den omhandlede tilførsel af overskudsjord fra diverse anlægsarbejder i kommunen kan ikke karakteriseres som en tilførsel af uforurenede råstoffer til brug for et anlægsarbejde på ejendommen i den forstand, som omtales i de citerede lovbemærkninger, s. 10.

Kommunen har endvidere anført, at det virker uantageligt, om forbudet i lovens stk. 1 skulle indebære, at allerede igangsatte bygge-/anlægsarbejder ikke lovligt kunne afsluttes. Hertil skal Miljøstyrelsen bemærke, at forbudsbestemmelsen er udformet som et generelt forbud. Imidlertid kan der i visse nærmere afgrænsede situationer dispenseres fra forbudet. Efter miljøbeskyttelseslovens § 20 a, stk. 2, nr. 1 og 2, er det således muligt, at opnå dispensation, hvor eventuelle kontrakter forudsætter tilførsel af jord, eller hvor indvinder eller ejer rammes særligt intensivt af forbudet, jf. bemærkningerne til lovforslaget, s. 10.

Endelig har kommunen bemærket, at sigtet med loven har været at forbyde opfyldninger af gravehuller. Efter kommunens vurdering er en afsluttet og efterbehandlet grusgrav i den forbindelse slet ikke at betragte som en tidligere råstofgrav. Miljøstyrelsen bemærker hertil, at forbudet i lovens stk. 1 også omfatter tidligere råstofgrave. Det vil sige grave, som har været reguleret af gældende eller tidligere gældende råstoflove, hvor indvindingen og eventuelt reetableringen eller efterbehandlingen er afsluttet, og hvor råstofgravningen ikke blev afsluttet inden 1972, jf. bemærkningerne til lovforslaget, s. 9.

Efterbehandlingen af den omhandlede grusgrav er efter det oplyste afsluttet i 1995. Grusgraven er dermed omfattet af forbudet i lovens stk. 1. Deklarationsrids fremsendt af Århus Amt samt luftfotos fremsendt af Århus Kommune viser, at minicrossbanen udgør knap halvdelen af det areal, hvor der har været udvundet råstoffer. Miljøstyrelsen kan således konstatere, at den ansøgte tilførsel af jord til minicrossbanens støjvolde er sket inden for selve råstofgravsområdet.

På denne baggrund finder Miljøstyrelsen, at tilførslen af de 16.500 m³ jord, der efter det oplyste knytter sig til den påklagede dispensation, er omfattet af forbudet i lovens stk. 1.

Miljøbeskyttelseslovens § 20 a, stk. 2, (nu jordforureningslovens § 52, stk. 2)

Århus Amt har i øvrigt den 5. maj 2003 - som kommentar til det af Miljøstyrelsen den 6. marts 2003 varslede udkast til afgørelse - taget afstand fra det synspunkt, at amtet ved sin tidligere behandling af sagen udelukkende skulle have truffet afgørelse i henhold til § 20 a, stk. 2, nr. 3. Amtet har dog ikke kommenteret dette yderligere, men finder det besynderligt, at Miljøstyrelsen kommer frem til en bestemmelse, der ikke kan danne grundlag for en dispensation.

Det bemærkes i den forbindelse, at Århus Kommune den 7. maj 2003 har taget til efterretning, at Miljøstyrelsen, jf. den varslede afgørelse af 6. marts 2003, ikke har til hensigt, at forholde sig til § 20 a, stk. 2, nr. 2, i og med at amtets afgørelse ifølge Miljøstyrelsens vurdering alene har baseret sig på nr. 3.

Amtsrådet kan dispensere fra forbudet, hvis der er indgået kontrakter eller aftaler, der forpligter til at tilføre jord til råstofgraven (§ 20 a, stk. 2, nr. 1). Der er også mulighed for at få dispensation i situationer, hvor forbudet griber ind i berettigede forventninger om den fremtidige udnyttelse af ejendommen med væsentlige økonomiske tab til følge (§ 20 a, stk. 2, nr. 2). Endelig er der mulighed for at få dispensation, hvis der ikke er risiko for forurening af vandindvindingsanlæg eller af grundvand, der forventes at indgå i den fremtidige drikkevandsforsyning (§ 20 a, stk. 2, nr. 3).

I ansøgningen af 7. april 1998 har kommunen oplyst, at ejendommen er omfattet af lokalplan nr. 472 for en minicrossbane og har med henvisning til miljøbeskyttelseslovens § 20 a, stk. 2, nr. 3, ansøgt om tilladelse til at færdiggøre en opfyldning i overensstemmelse med lokalplanens bestemmelser. Ansøgningen omfatter 50.000 m³ jord, hvoraf de 20.000 m³ på ansøgningstidspunktet allerede er tilført. Jorden tilvejebringes efter kommunens oplysninger til

Jordbrugskommissionen, ved at overskudsjord fra diverse anlægsarbejder i den sydlige del af kommunen uden betaling køres til stedet.

I sit supplerende brev af 23. april 1998 har kommunen oplyst, at der ifølge aftale med en entreprenør er ved at blive tilført yderligere 13.000 m³ jord. Kommunen bemærkede herefter følgende: "Med henblik på at undgå at det uheldige tidsforløb i denne sag skal medføre alvorlige økonomiske konsekvenser for ovennævnte entreprenør og for at hindre et eventuelt sagsanlæg mod Århus Kommune, skal man herfra anmode om dispensation i henhold til dispensationsmulighederne i Miljøbeskyttelsesloven, § 20 a."

Med henvisning til at der var betydelige økonomiske interesser i sagen, anmodede kommunen om den hurtigst tænkelige behandling af dispensationsansøgningen.

Århus Amt har i sin afgørelse oplyst, at amtsrådet kan dispensere under nærmere angivne forudsætninger, blandt andet hvis der ikke er risiko for forurening af vandindvindingsanlæg. Amtet har herefter meddelt kommunen dispensation i henhold til miljøbeskyttelseslovens § 20 a, stk. 1. Amtet har i afgørelsen i øvrigt gengivet oplysninger om geologi, grundvand og vandindvinding og oplyst, at området ved lokalplan er udlagt til minicrossbane.

Amtet har i sin afgørelse ikke omtalt eventuelle økonomiske tab for kommunen som ejer af ejendommen som følge af miljøbeskyttelseslovens forbud mod at tilføre jord til råstofgrave.

Der er ikke i kommunens ansøgning eller under Miljøstyrelsens sagsbehandling fremlagt kontrakter eller økonomiske overslag, som kunne indikere, at kommunen og amtet anså en dispensation efter de særlige overgangsregler i lovens § 20 a, stk. 2, nr. 1 og 2, for en mulighed.

Miljøstyrelsen finder på baggrund af afgørelsens indhold og de i øvrigt foreliggende oplysninger, at amtets afgørelse, uanset at afgørelsen alene henviser udtrykkeligt til miljøbeskyttelseslovens § 20 a, stk. 1, må betragtes som en dispensation efter § 20 a, stk. 2, nr. 3.

Kommunens bemærkninger i det supplerende ansøgningsbrev af 23. april 1998 om økonomi har ifølge sagens oplysninger ikke været behandlet som en ansøgning efter miljøbeskyttelseslovens § 20 a, stk. 2, nr. 1 eller 2, i forbindelse med Århus Amts behandling af sagen. Amtet kan således ikke i den påklagede afgørelse antages at have taget stilling til, hvorvidt det ansøgte kunne have været imødekommet i medfør af miljøbeskyttelseslovens § 20 a, stk. 2, nr. 1 eller 2.

Miljøstyrelsen kan derfor ikke i denne klagesag tage stilling til, om der er grundlag for at meddele dispensation efter miljøbeskyttelseslovens § 20 a, stk. 2, nr. 1 eller 2. En fornyet ansøgning om dispensation i henhold til de tilsvarende nugældende bestemmelser i jordforureningslovens § 52, stk. 2, nr. 1 eller 2, må i givet fald indsendes til Århus Amt.

Miljøstyrelsen skal dog gøre opmærksom på, at det fremgår af lovbemærkningerne, s. 10, at der sædvanligvis ikke vil kunne dokumenteres en berettiget forventning om tilførsel af jord, hvis der er tale om en tidligere råstofgrav, som henligger, uden at gravehullet er fyldt op.

Hvis der foreligger lokal- eller eventuelt kommuneplaner, der eksempelvis forudsætter en bymæssig anvendelse, som vil blive hindret af forbudet, kan der dog være sådanne berettigede forventninger, at betingelserne for at kunne meddele dispensation er opfyldt. Ved vurderingen af om der er et væsentligt, økonomisk tab, skal udgifterne til den nødvendige retablering til den nye anvendelse indgå. Se hertil lovbemærkningerne, side 10-11.

Miljøbeskyttelseslovens § 20 a, stk. 2, nr. 3, (nu jordforureningslovens § 52, stk. 2, nr. 3)

Amtsrådet kan efter miljøbeskyttelseslovens § 20 a, stk. 2, nr. 3, dispensere fra forbudet mod at tilføre jord til råstofgrave og tidligere råstofgrave, hvis der ikke er risiko for forurening af vandindvindingsanlæg eller af grundvand, der forventes at indgå i den fremtidige drikkevandsforsyning. Andre tilsvarende miljømæssige hensyn må heller ikke tale imod.

Det fremgår af lovbemærkningerne til miljøbeskyttelsesloven, at amtsrådet ved vurderingen af, i hvilke tilfælde der kan meddeles dispensation, skal sikre, at der ikke er en sådan forureningsrisiko.

Lovbemærkningerne fastslår i øvrigt, at "grundvand, der forventes at indgå i den fremtidige drikkevandsforsyning", ikke blot er grundvandsmagasiner, som det konkret er planlagt at udnytte, men alle grundvandsmagasiner, der er egnede til drikkevandsproduktion.

[A] har anført, at der på hendes ejendom er en privat boring, som forsyner flere husstande med drikkevand. Efter klagerens opfattelse betyder de geologiske forhold og strømningsretningen i området, at boringen kan blive forurennet som følge af tilførsel af uren jord til råstofgraven.

Ligeledes har [B] som parter i sagen anført, at de har et vandindvindingsanlæg, som er placeret i umiddelbar nærhed af den råstofgrav, som er tilført jord og derfor er i nærliggende risiko for at blive forurennet.

Århus Amt har oplyst, at amtet ved en besigtigelse den 10. juni 1998 ikke ved syn og lugt har fundet tegn på forurening. Miljøstyrelsen mener ikke, at dette kan tages til indtægt for, at den tilførte jord ikke kan udgøre et grundvandsproblem - dels kan ikke al forurening detekteres på denne måde, og dels omfatter amtets besigtigelse kun den tilgængelige/synlige del af jorden. Det bemærkes i den forbindelse, at forbudet mod at tilføre jord til råstofgraven omfatter såvel forurennet som uforurennet jord.

Det fremgår af sagens oplysninger, at Århus Amt har vurderet, at det er miljømæssigt forsvarligt at give dispensation til at tilføre ren jord til den tidligere råstofgrav på ejendommen, navnlig fordi der er tale om ren jord, og fordi området ligger uden for regionplanens områder

med særlige drikkevandsinteresser. Amtet har i den forbindelse bemærket, at de miljømæssige forhold er afvejnet både i forbindelse med gravetilladelsen og den tidligere kap. 5 godkendelse til at etablere minicrossbanen.

Miljøstyrelsen må hertil bemærke, at forbudet mod at tilføre jord til råstofgrave efter sit indhold kun kan fraviges, hvis betingelserne for at meddele dispensation er opfyldt. Det vil sige, hvis det vurderes, at der ikke er risiko for forurening af vandindvindingsanlæg eller grundvand, der forventes at indgå i den fremtidige drikkevandsforsyning. En dispensation kan i så fald indeholde vilkår, f.eks. med krav til kontrol og indretning af "anlæg". Et amt kan ikke på forhånd eller generelt opstille strenge krav til modtagelse og håndtering af jorden samt krav til indretning og på baggrund heraf udvide adgangen til dispensation. Noget andet er, at mulighederne for at opstille kontrolkrav må være et hensyn, der kan indgå i vurdering af mulighederne for at meddele dispensation i den konkrete sag.

Der er tale om privat vandindvinding til drikkevandsformål fra flere boringer i området fra et eller flere grundvandsmagasiner, som geologisk er sårbare, da der ingen eller ringe naturlig beskyttelse er i form af lerlag. Strømningsretningen er ikke fastlagt i det aktuelle område, men amtet forventer, at den er sydøstlig. Der findes indvindingsboringer/-brønde i forskellige retninger fra råstofgraven, også mod sydøst, hvor der findes en indvinding (klagerens) i ca. 300 meters afstand. Nærmeste indvinding er en brønd, der ligger 250 meter øst for råstofgraven.

Amtet har udført beregninger af radius for det område, som teoretisk bliver påvirket af en vandindvinding, og fundet, at denne er væsentligt mindre end afstanden til råstofgraven. Efter Miljøstyrelsens opfattelse er dette forhold imidlertid ikke relevant i forhold til at belyse risikoen for en forureningspåvirkning fra en kilde, som ligger opstrøms for vandindvindingen.

Det fremgår endvidere af sagens oplysninger, at Århus Amt har vurderet, at beskyttelsen af grundvandet faktisk er blevet forbedret med den omhandlede jordtilførsel, da størstedelen af den tilførte jord er kategoriseret som lerjord. Amtet har i den forbindelse henvist til jordartskort.

Miljøstyrelsen må forstå amtets argument således, at den omhandlede jordtilførsel har reduceret nedsivningen gennem den tidligere tilførte jord og således har minimeret udvaskningen af eventuelle forureningskomponenter i denne tidligere tilførte jord. Miljøstyrelsen vurderer imidlertid ikke dette som relevant, da dispensationssagen netop omhandler den tilførte jord, som er indbygget i volde oven på den tidligere tilførte jord, og da det er den potentielle udvaskning fra den ifølge dispensationen tilførte jord i voldene, som er genstand for vurdering i denne sag.

Til amtets henvisning til jordartskort bemærker Miljøstyrelsen, at sådanne målinger typisk har karakter af stikprøver udført til ca. 60 cm's meters dybde ved hjælp af et jordbor på udvalgte steder inden for et givet område. Der opnås herved alene en begrænset sikkerhed for, at

jorden fra et sådant område i praksis svarer til den jordtype, som er fundet ved hjælp af de stikprøvevise jordboringer. Den tilførte jord er således ikke nødvendigvis udtaget inden for de ca. 60 cm's meters dybde eller i øvrigt netop dér, hvor jordprøven er udtaget.

Det skal desuden bemærkes, at der er tale om en meget grov jordartskarakterisering, og at betegnelsen "ler" dækker over en stor variation af lertyper, hvoraf nogle indeholder væsentlige mængder af grovere materiale (f.eks. sand), hvilket medfører ringere vandstandsede egenskaber.

Der foreligger ikke oplysninger om, at jordvoldene i råstofgraven er udført som egentlige ler-membraner ved hjælp af ler med de rette egenskaber til at opbygge en membran, og hvor leren er komprimeret for at leve op til bestemte vandstandsede egenskaber.

Det faktum, at det meste af den aktuelle jord er karakteriseret som ler, samt at denne er indbygget i volde, vil alt andet lige kunne resultere i, at udvaskningen fra den omhandlede jord vil være mindre end i en situation, hvor der dels er tale om blandet jord, og dels er tale om jord, som er udlagt horisontalt. I det konkrete tilfælde betyder dét, at der er tale om i hovedsagen lerjord udlagt som voldanlæg dog ikke, at den potentielle udvaskning - gennem jordvoldene og via indersiden af den omgivende jordvold og ned i regnvandsbassinet, som ned-siver lokalt og altså er uden bund - er reduceret i en sådan grad, at man efter Miljøstyrelsens opfattelse vil kunne se bort fra udvaskningen.

Grundvandsmagasinet findes i forekomster af smeltevandssand, som findes terrænnært ved grusgraven. Afstanden fra bunden af det ydre voldanlæg og ned til grundvandsspejlet er ifølge miljøgodkendelsen ca. 2 meter. Beskyttelsesgraden af grundvandsmagasinet må karakteriseres som manglende eller ringe, uanset om den tilførte jord (fra grundvandsspejl og op) alt sammen måtte være af mere eller mindre leret beskaffenhed, jf. Miljøprojekt nr. 6/1995 "Klassifikation af grundvandsressourcen", hvor dæklag bestående af 5-10 meter smeltevandssler eller 15-30 meter moræneler vurderes at udgøre "nogen" beskyttelse, mens dæklagstykkelser mindre end disse vurderes at udgøre "ringe eller ingen" beskyttelse.

På grund af den manglende eller ringe beskyttelse af grundvandsmagasinet og den forholdsvis lille afstand til drikkevandsindvindinger vurderes det, at eventuel udsivning af forurenende stoffer fra den omhandlede tilførte jord vil kunne påvirke grundvandet, som udnyttes af private drikkevandsindvindinger i området.

Da adgangen i miljøbeskyttelseslovens § 20 a, stk. 2, nr. 3, til at dispensere fra forbudet mod at tilføre jord til råstofgrave er begrænset til tilfælde, hvor der ikke er risiko for forurening af vandindvindingsanlæg eller af grundvand, der forventes at indgå i den fremtidige drikkevandsforsyning, har betingelserne for at kunne meddele dispensation i henhold til stk. 2, nr. 3 således ikke været opfyldt.

I og med at der ikke er hjemmel i miljøbeskyttelseslovens § 20 a, stk. 2, nr. 3, (nu jordforureningslovens § 52, stk. 2, nr. 3,) til at tillade det ansøgte, lider Århus Amts afgørelse af en væsentlig retlig mangel.

Under hensyn til at der er tale om en dispensation, der for længst er udnyttet, har Miljøstyrelsen vurderet, om den manglende lovhjemmel må føre til, at amtets afgørelse er ugyldig.

Miljøstyrelsen har i den forbindelse lagt vægt på, at sagen drejer sig om, hvorvidt der kan dispenseres fra et lovbestemt forbud, der er indført for at beskytte grundvandet, og på at den lovbestemte dispensationsadgang er betinget af, at der ikke er en forureningsrisiko, samt at det fremgår af lovbemærkningerne, at amtsrådet ved vurderingen af, i hvilke tilfælde der kan meddeles dispensation, skal sikre, at der ikke er en sådan forureningsrisiko.

Miljøstyrelsen har endvidere lagt vægt på, at Århus Kommune som ejer af den pågældende ejendom har påbegyndt jordtilførslen, før kommunen havde indgivet sin ansøgning til amtet og har fortsat jordtilførslen efter, at kommunen var blevet opmærksom på, at der var et lovforbud, og tillige efter at kommunen var blevet orienteret om, at amtets dispensation var blevet påklaget til Miljøstyrelsen af en nabo med en drikkevandsboring liggende tæt ved og inden for den af amtet forventede strømningsretning for grundvandet.

Hensynet til at dispensationen ér udnyttet findes herefter på det foreliggende grundlag ikke at kunne tillægges en sådan vægt, at det kan føre til, at amtets afgørelse opretholdes som lovligt bestående.

Amtets afgørelse må således på baggrund af ovenstående anses for ugyldig som følge af manglende lovhjemmel. Miljøstyrelsen er klar over, at det kan være vanskeligt at identificere, hvor den del af jorden, der er omhandlet af den ugyldige dispensation, er placeret. Det bemærkes i den forbindelse, at det er Århus Amt, der har opgaven med at føre tilsyn med tilførsel af jord til råstofgraven.

10. Miljøstyrelsens konklusion

Miljøstyrelsen ophæver Århus Amts afgørelse om at dispensere i henhold til miljøbeskyttelseslovens § 20 a, stk. 2, nr. 3, (nu jordforureningslovens § 52, stk. 2, nr. 3,) til at tilføre jord til råstofgraven på matr.nr. [...].

11. Klagevejledning

Miljøstyrelsens afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed. I henhold til miljøbeskyttelseslovens § 101, stk. 1, (nu jordforureningslovens § 87, stk. 1,) skal søgsmål til prøvelse af sagen ved domstolene være anlagt inden 12 måneder efter sagens afgørelse er meddelt.¹⁾

Miljøstyrelsen skal beklage den sene besvarelse.

Med venlig hilsen

Helge Andreasen

/

Palle Boeck

Afgørelsen er sendt til:

- [A]
- [B]
- Advokat [for B]
- [...]
- [...]
- [...]
- Advokat [for kommunen]
- Århus Kommune, Fritids- og Kulturforvaltningen, Vestergade 55, Postboks 619, 8100 Århus C. - j.nr. 04.08.10-P20-1/92 og/eller j.nr. 09.02.G02 1/92
- Århus Amt, Natur og Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg - j.nr. 8-76-6-751-1-98

---

¹⁾ Se § 5 i bekendtgørelse nr. 1066 af 17. december 1999 om henlæggelse af opgaver og beføjelser efter lov om forurenede jord til Miljøstyrelsen.